

Slovanů západních do 10. století. Pro objektivního kritika je tím řečeno, že všechno, co se uvádí ve spisu Saturníkově, není jeho duševním majetkem. Přes to bylo se strany zájmových kritiků na Saturníka útočeno proto, že necituje zvláště každého místa, které z Kadlecova článku přejal.⁶⁾

Prohlašuji výslovně, že leccos bylo Saturníkovi vytknuto právem (Kapas to učinil způsobem klidným) — ale nelze zajisté již v tom spatřovati vědeckou bezcennost spisu při pramenném materiálu tak odlehlem, mezerovitém a speciálními studii dosud dostatečně nezbadaném. Přes různé vady je to literární podnik široce založený, vědecky cenný, a neobyčejně zajímavý — podnik, jenž bude na dlouho základem studia soukromého práva u Slovanů v dobách starších.

Z P R Á V N Í P R A K S E

Z administrativních rozhodnutí nejvyššího správního soudu.

Prohlášení podniku za všeužitečný podle § 4, odst. 2. zákona č. 438/1919 nahrazuje pouze koncesi k živnostenskému provozování výroby a rozvodu elektrické energie podle min. nař. čís. 41/1883 ř. z., nikoli však také koncesi pro živnost elektrotechnickou. — Ředitel elektrárenského podniku všeužitečného, kterémužto podniku byla udělena také koncese podle min. nař. č. 41/1883 ř. z. ke zřizování veškerých zařízení elektrických jak pro výrobu, tak i pro rozvádění proudu, byl potrestán pro přestupek § 40 živnostenského řádu, ježto nebylo vyžádáno schválení pro místní správu, jejímž úkolem bylo mimo jiné obstarávat také veškeré instalátérské práce na domovních přípojkách elektrického vedení. Stížnost proti rozhodnutí zemského úřadu, který trestní nález potvrdil, zamítl nss., vysloviv názor výše reprodukováný. — Bylo by lze ovšem hájiti také stanovisko, že zákon č. 438/1919 chtěl prohlášením podniku za všeužitečný nahraditi v plném rozsahu koncesi potřebnou jinak podle nař. č. 41/1883 ř. z. Pak by arci také v jiném světle ocitla se ustanovení § 8 zákona, kde se všeužitečným podnikům dovoluje (v mezích § 7) mimo jiné zřizovati a udržovati vedení elektrické s příslušenstvím. Vzhledem k době vzniku zákona a tendenci jím všeobecně sledované, totiž favorisovati elektrárenské podniky všeužitečné

⁶⁾ Budiž tu poznamenáno, že stať Kadlecova o soukromém právu obsahuje pouhých 23 stránek, kdežto spis Saturníkův plných 211 stránek.

rozsáhiými výhodami, měl by tento výklad zákona mnoho pro sebe. (Nález z 1. října 1935, č. 18.398/35.)

Předpis § 2 zákona č. 118/1912 ř. z. o povolení k tomu, aby se směly chovati tiskařské lisy a jiné přístroje na rozmnožování spisů, vyobrazení a hudebních děl, nezakládá subjektivní právo strany na určité rozhodnutí nebo na určitý postup úřadu. — Zákon ponechává rozhodnutí o tom, zda úřad povolení hodlá udělit či ne, i o podmínkách, za kterých povolení udělí, zcela volné úvaze úřadu, který může také volně posouditi okolnosti a poměry pro rozhodnutí směřodatné, aniž je povinen zjišťovati je určitým způsobem nebo za účasti strany. — Zdá se, že nss. vykládá citované zákonné ustanovení velmi široce. Zákon totiž předpisuje, jak se v nálezu také konstatuje, že povolení smí býti uděleno toliko za okolností zvláštního zřetele zasluhujících. Je tu tedy určitá direktiva pro úřad a strana, která žádost o povolení podává, může právem požadovati, aby z rozhodnutí úřadu bylo patrné, že zákonné direktivy bylo dbáno, totiž zda úřad zjišťoval si okolnosti, jež zvláštní zřetel zasluhují, a zda postupoval při jejich hodnocení procesně správně. Takto bychom ovšem dospěli k tomu, že úřad nemůže, aniž za součinnosti strany provedl příslušné řízení, žádost o povolení bez odůvodnění zamítnouti. (Nález z 1. října 1935, č. 17.856/35.)

Provozováním podomního obchodu ve smyslu zákona č. 87/1926 rozumí se jen takový prodej zboží, provozovaný způsobem v § 1 zákona vyznačeným, který se děje způsobem podnikatelským. — Podstatným znakem provozování podomního obchodu je samostatnost. Ježto pak práce pomocníka, konaná v živnostenském podniku, v němž je v pravidelném zaměstnání, jeví se nesamostatnou prací námezdní, nemá tato činnost pojmových znaků provozování podomního obchodu. — Tento názor, do důsledků domyšlený, mohl by míti nežádoucí následky. Předpisy zákona č. 87/1926 by totiž nedopadaly vůbec na případy, kdy podnikatel by svými zaměstnanci provozoval prodej zboží způsobem vyznačeným v § 1 zákona. Podnikatel sám by nepodléhal zákonu, ježto zajisté neprovozuje sám prodej zboží, »bez pevného stanoviště obcházením od obce k obci, dům od domu, nebo na veřejných místech«; jeho zaměstnanci nejsou pak podle tohoto názoru samostatně jako obchodníci činní. Zdá se proto, že stanovisko soudu bude vyžadovati určitého zúžení. (Nález ze 4. října 1935, č. 18.397/35.)

Zruší-li nss. povolení parcelační, nutno zrušiti také povolení stavební, udělené na základě onoho povolení parcelačního. — Šlo o případ, kdy v cestě instanční bylo uděleno pravoplatně parcelační povolení, na jehož základě domohl se pak stavebník v cestě instanční povolení stavebního. Stížnosti proti parcelačnímu povolení bylo vyhověno

a naříkané rozhodnutí zrušeno. Po projednání této stížnosti došlo u nss-u k jednání o stížnosti do udělení povolení stavebního. Nss. nezabýval se vůbec touto stížností obsahově, nýbrž zrušil naříkané rozhodnutí již proto, že bylo zrušeno rozhodnutí o parcelačním povolení. Při tom dovolal se svého nálezu Boh A 8898/30. S tímto názorem bude však možno jen stěží souhlasiti. Soud nedává pro své stanovisko žádné odůvodnění a také nález právě citovaný obsahuje pouhé vyslovení zásady bez dalšího odůvodnění. Zdá se, že rozhodující byla tu úvaha praktická. S hlediska zákona o ss-u je však situace ta, že rozhodnutí o parcelačním povolení je pravoplatné (dokud nebylo nss. zrušeno). Mohlo tedy platně na jeho základě býti nabyto povolení stavebního. Stížnost proti rozhodnutí o staveb. povolení musí tedy býti posuzována zcela nezávisle na výsledku stížnosti proti rozhodnutí o parc. povolení. Je pravda, že se dojde k důsledkům leckdy velmi komplikovaným. Avšak ty lze pomocí institutu obnovy vyřešiti v řízení správním. Úkolem soudu nemůže však býti napomáhati účelnému vyřešení věci, která není v souladu se zákonem. (Nález ze 4. října 1935, č. 18.485/35.)

Soukromé studium externisty nelze klásti naroveň studiu na veřejném nebo právem veřejnosti nadaném učilišti, což je podmínkou nároku na výchovné ve smyslu § 144 zákona platového č. 103/1926. — Argumentace nálezu je ta, že externisté, studující soukromě mimo ústav, nemají možnost používati ústavu, organisovaného podle platných předpisů jak co do látky učební, tak i ve příčině sil vyučovacích i osob vyučovaných, za účelem osvojení určitých vědomostí na vyšším teoretickém podkladě, což jsou právě znaky studia na učilišti, o kterém mluví § 144 platového zákona. — Tuto argumentaci bylo by lze podepřít i tím, že zákon poskytuje nárok na výchovné jen z toho důvodu, že dítě není schopno si samo opatřiti výdělek. U externisty však tento důvod nedopadá, neboť studium externí lze dobře s jinou výdělečnou činností spojit. (Nález ze 7. října 1935, č. 18.525/35.)

Pro otázku, zda konkrétní činnost spolku podle zákona č. 134/1867 ř. z., vyvíjená funkcionáři nebo členy spolku, je skutečně činností spolku či pouhou soukromou činností těchto fyzických osob samých, nemůže býti jedině rozhodnou okolností, zda činnost ta děje se ve formách, které stanovy spolku předpisují jako podmínku platnosti a závaznosti činnosti pro spolek. — Členy nepolitického spolku byly rozesílány pozvánky k politickému sjezdu, opatřené razítkem spolkovým. Politické úřady spatřovaly v rozesílání těchto pozvánek vybočení ze statutární činnosti spolkové a činnost spolkovou podle § 24 zákona

spolkového zastavily. Spolek bránil se v řízení správním i ve stížnosti k nejv. spr. soudu tím, že pozvánky nemohou býti pokládány za projev činnosti spolku, ježto nebyly podepsány ani rozesílány jeho volenými funkcionáři. Nss tuto obranu zamítl, vysloviv názor výše reprodukováný, k němuž dodal, že i neplatný a nezávazný projev spolku zůstává projevem spolku a činnost při něm vyvíjená činností spolkovou. — V této šíři je snad stanovisko soudu poněkud příliš daleko jdoucí, neboť pak by přestávala býti znatelnou hranice mezi činností spolku, jež se děje v rámci stanov, a činností jeho členů, která po případě může míti za účel právě výlučně snahu spolek poškoditi. Spíše se zdá, že bude nutno z konkrétních skutečností určitého případu souditi na to, zda jde o projev (činnost) spolku či ne. Nestal-li se však projev, který se prezentuje na venek jako projev spolku, podle stanov korektně, pak spíše musí domněnka mluvití proto, že o projev spolku nešlo, nikoli naopak. (Nález ze 7. října 1935, č. 18.626/35.)

Zaměstnanec, pojištěním podle zákona čís. 221/1924 povinný, který vstupuje po prvé do zaměstnání povinně pojištěného, je povinen zaměstnavateli ihned při vstupu do zaměstnání odevzdati doklady, potřebné pro získání průkazu (legitimace) podle nařízení č. 26/1930. — K tomuto závěru dospívá se úsudkem z analogie. Ježto totiž nařízení č. 26/1930 stanoví, že zaměstnanec, který vstoupí do zaměstnání povinně pojistného v kratší době nežli 3 dny před rozhodujícím dnem (jímž byl 20. listopad 1930), je povinen doklady odevzdati zaměstnavateli ihned, pak totéž nepochybně musí platiti i pro zaměstnance, který vstupuje do zaměstnání po rozhodujícím dnu, tedy pro všechny zaměstnance nově vstupující do zaměstnání pojištěním povinného. — Stanovisko soudu je nepochybně správné, avšak ustanovení, o které jde, je dobrým dokladem toho, jak právní řád ukládá povinnosti, jež jsou leckdy vůbec nesplnitelné, jichž nesplnění je však stíháno citelnými tresty. Denní praxe poučuje, že získati potřebné doklady, nařízením č. 26/1930 předepsané, není nijak snadné a nezávisí často ani na dobré vůli toho, kdo jich potřebuje. Pro obor sociálního pojištění je tato strohost, ba tvrdost právního předpisu u nás ovšem přímo typická. (Nález ze 7. října 1935, č. 14.655/33.)

Proti přiznání všeobecné prospěšnosti pro železniční podnik ve smyslu § 1 zákona vyvlastňovacího č. 30/1878 ř. z. je přípustná stížnost k nss-u. — Tato otázka nebyla vždy přímočaře v judikatuře řešena. Rakouský správní soud pokládal ovšem stížnost takovou za nepřipustnou, ježto šlo o případ volné úvahy (§ 3 lit. e) zákona o ss-ě). U nás není možno však stížnost odmítnouti, kdyžte citovaný paragraf byl zrušen. V přítomném nálezu se ovšem věc

ex professo neřeší, avšak stanovisko soudu je patrné z důvodů nálezu i z výroku, kterým byla stížnost zamítnuta pro bezdůvodnost. To arci bude asi osud všech podobných stížností, avšak přes to je vyvlastňovaný chráněn alespoň potud, že úřad nemůže obecnou prospěšnost přiznati jinému podniku nežli právě železničnímu. Potud znamená tedy náleznepochybně krok vpřed proti zásahům do vlastnictví cestou vyvlastnění. (Nález z 9. října 1935, č. 18.588/35.)

Pro otázku, zda vzhledem k počtu obyvatelstva v obci je třeba pro koncesi hostinskou a výčepní podle zákona č. 112/1927 průkazu způsobilosti, je rozhodující výsledek sčítání lidu, uveřejněný státním statistickým úřadem předepsanou formou. — Dokud tedy výsledek nového sčítání takto uveřejněn není, třebaže jinak je snad již znám, musí býti použito výsledků dřívějšího sčítání lidu a řádně uveřejněný výsledek sčítání nemůže býti nahrazen pouhým sdělením státního statistického úřadu. — Po stránce ryze formální není možno jistě názoru soudu, jak byl právě podán, nic vytýkat. Vzhledem k účelu zákona č. 112/1927, jehož tendence byla nepochybně požadovati průkaz způsobilosti ve všech významnějších obcích, při čemž významnost se posuzovala podle počtu obyvatelstva pokud možná v době udělování koncese, znamená však citovaný názor vzdalování se od úmyslu zákonodávce. S tohoto hlediska nebylo by neschůdné vyložit zákon tak, že nutno vzíti zřetel k počtu obyvatelstva, který byl v době udělování koncese státním statistickým úřadem při sčítání zjištěn, třebaže dosud výsledek sčítání nebyl uveřejněn. (Nález z 11. října 1935, č. 18.638/35.)

Soused je oprávněn žádati za zakročení proti úchylce od stavebního konsensu pro sousední stavbu jen tehdy, vyplývá-li z jeho žádosti, že úchylkou tou mohlo býti porušeno určité jeho sousedské právo, chráněné stavebním řádem. — Nestačí tedy, tvrdí-li soused, že změna konsentovaného stavu dotýká se jeho interesů. Jde tu o velmi významnou otázku s hlediska postavení souseda, za jehož účasti došlo ke konsensu pro sousední stavbu s určitým obsahem. Je pak celý konsens změnitelný jen opět za účasti souseda? Nález odpovídá na tuto otázku právem záporně, neboť by jinak byl majitel stavby při sebe menší odchylce od stavebního konsensu, která pro veřejné zájmy je bezvýznamná a stavebním úřadům tudíž lhostejná, povinen vymoci si změnu konsensu normální cestou stavebního řízení, tedy zejména také jen na základě komisionálního jednání. Při tom však půjde po případě o úchylky, které se práva sousedova ze stavebního řádu vůbec nedotýkají. Stanoviskem soudu je tedy postavena

pevná hráz proti případnému šikanování stavebníka sousedem. (Nález z 11. října 1935, č. 18.592/35.)

Ustanovení stanov nemocenské pokladny (přeměněné zákonem č. 221/1924 v nemocenskou pojišťovnu) o lhůtě, kdy je možný přestup pojištěncův k jiné pojišťovně, nepozbylo platnosti zákonem č. 221/1924, jehož předpisům ustanovení takovéto lhůty neodporuje. — Názor soudu je založen především na úvaze, že derogační ustanovení § 282 zákona č. 221/1924 nepostihuje stanovy bývalých nemocenských pokladen, ježto zákon sám naopak s existencí těchto stanov počítá, jak je patrné z toho, že v § 278 ukládá nemocenským pojišťovnám, aby upravily své dosavadní stanovy podle vzorných stanov, jež vydati náleží ústřední sociální pojišťovně. Kromě toho opírá soud svůj názor i o to, že podle § 71 zákona mají stanovy pojišťoven obsahovati mimo jiné i ustanovení o oznámeních týkajících se pojistného poměru. Takovým ustanovením je prý však i předpis stanov o tom, že přestup z pojišťovny k jiné pojišťovně může se státi jen na konci kalendářního půlletí a po předchozím měsíčním ohlášení, jak tomu bylo v daném případě. — Bylo by lze však namítnouti, že zákon č. 221/24 upravil celou materii znovu, a to zúplna. Ježto pak zákon sám o nějakém omezení pro přestup pojištěnce, a omezení je nepochybně v podobném předpisu stanov obsaženo, žádného ustanovení nemá, sluší míti za to, že stanovy, jež takový předpis znají, byly ipso iure pozměněny, jakmile zákon nabyl platnosti. (Nález z 12. října 1935, č. 18.644/35.)

Strana nemůže se s úspěchem dovolávati poučení (nesprávného), které jí dal příslušný úřad o obsahu některého právního předpisu. — Dva společníci veřejné obchodní společnosti, kteří oba měli potřebnou živnostenskou koncesi, byli potrestáni pro neoprávněné provozování živnosti se strany společnosti, která jako samostatný subjekt musí míti podle názoru úřadu vlastní živnostenské oprávnění. Ve stížnosti k nss-u bránili se oba společníci mimo jiné tím, že se jim dostalo od úřadu poučení, že společnost zvláštního živnostenského oprávnění nepotřebuje, mají-li je oba společníci. Nss však námitku tuto zamítl s odůvodněním, že potřeba zvláštního živnostenského oprávnění pro společnost plyne z ustanovení živnostenského řádu a že neznalostí těchto ustanovení nemůže se nikdo omlouvati a že neznalost je při posuzování subjektivního zavinění bez významu. — Je zřejmo, že toto vyřízení námitky výše zmíněné nepostihuje tuto námitku. Vždyť námitka uváděla vlastně, že stěžovatelé byli uvedeni v omyl nesprávným poučením, jehož se jim dostalo od úřadu. Věcně pak je tu názorný příklad toho, kdy lze požadovati od úřadů, aby netrestaly strany, jedná-li v dobré víře. V plném rozsahu bylo by tu na místě použití zásady:

»Treu und Glauben«. Jak je možno totiž říci, že neznalost právního předpisu neomlouvá, jestliže příslušný úřad stranu ujistí, že její jednání je ve shodě s právním předpisem? Má mít strana lepší znalosti právního řádu nežli příslušný úřad? Škoda, že nss k této stránce věci nepřihlédl. Byla by to příležitost k tvořivé jurisprudenci ve směru domýšlení práva na cestě k ideálu spravedlnosti. (Nález z 18. října 1935, č. 18659/33.)

Vyhradil-li si státní zaměstnanec v žádosti o přeložení, aby mu byly hrazeny náklady stěhovací, je ve výhradě nutno spatřovati požadavek, aby bylo se žadatelem nakládáno co do těchto vedlejších požitků jako se zaměstnancem, který byl přeložen z moci úřední. — Lze jen souhlasiti s tím, že nss vyložil výhradu, kterou si zaměstnanec v žádosti o přeložení učinil, podle okolností, za nichž k ní došlo. V daném případě totiž zaměstnanec byl k podání žádosti o přeložení úřadem vyzván. I když tedy se ve výhradě nevyjádřil zcela přesně, přece jenom muselo se dospěti při uvážení situace, za jaké byla podána žádost o přeložení, k úsudku, že zaměstnanec nechtěl býtí tím, že úřadu vyhoví a žádost o přeložení podá, zkrácen na požitcích, které by mu náležely, kdyby byl býval přeložen ex off. (Nález z 21. října 1935, č. 18902/35.)

Na započtení určitého období pro zvýšení služného nemá státní zaměstnanec podle § 142 platového zákona č. 103/1926 právní nárok a úřad může tedy povolití započtení v menším rozsahu, nežli je požadováno, a vázati toto započtení i na určité podmínky. — To je důsledek nezbytný z úvahy, že úřad může započtení vůbec odepřítí. Na nálezu je však sympatické to, že podmínky, které úřad snad připojí ke svému rozhodnutí, jež podle zákona je v jeho volné úvaze, nesmějí býti právně nemožné nebo nemravné. Je tu vyslovena určitá korektura názorů, v judikatuře soudu se někdy objevujících, že při volné úvaze může úřad své rozhodnutí vázati na jakékoli podmínky, jak to zejména došlo k výrazu v nálezech, jež jednaly o udělování kinematografických licencí. (Nález z 21. října 1935, č. 18892/35.)

Vyjádřením finanční komise podle zákona č. 329/1921 není obecní zastupitelstvo vázáno, neboť podle zákona musí býti finanční komise v určitých případech pouze slyšena. — Nejde tu tedy o úhrnný akt dvou orgánů (obecního zastupitelstva a finanční komise), kterážto kompetenční dispozice musela by býti, přihlíží-li se k zásadním normám obecního zřízení o kompetenci obecních orgánů, výslovně v zákoně vyjádřena, čehož však ani zdaleka není. — K tomuto jistě správnému názoru soudu bylo by možno jen dodatí, že ovšem lze požadovati, aby obecní zastupitelstvo ve

svém rozhodnutí, nedbá-li vyjádření finanční komise, se s tímto vyjádřením vyrovnalo a odůvodnilo tedy své rozhodnutí odchylné. (Nález z 24. října 1935, č. 17.034/35.)

Kalobjemy, zřízené vykopávkou v terénu a ohraničené zemitým náspem bez použití stavebního materiálu, nejsou stavbami ve smyslu českého stavebního řádu a nevyžadují, pokud nepatří k nějakému stavebnímu objektu, stavebního povolení. — Že za stavbu ve smyslu českého stavebního řádu lze pokládati jen takovou změnu terénu, která je přivedena činností stavební podle zásad stavitelského umění, t. j. činností, kterou se s použitím stavebního materiálu vytvoří nový stavební objekt, jak to definuje nss, o tom nebude možno pochybovat, neboť jednotlivá ustanovení řádu (§ 13, 23, 24, 31, 46, 47, 54, 56, 60) tomu plně nasvědčují. Sporným může býti jen to, zda kalobjemy nevyžadují stavebního povolení vzhledem k předpisu § 80 stav. řádu, který obsahuje ustanovení o tom, jak mají býti upraveny mimo jiné žumpy a hnojiště. Nss postavil se na stanovisko, že předpis § 80 stav. řádu má význam jen pro ona zařízení, která jsou v souvislosti s nějakou stavbou. Slovné znění stav. řádu nutí však k takovému výkladu, který nesporně vede k výsledku neuspokojivému, neboť hnojiště nemůže pak sice býti zřízeno bez povolení úřadu u vlastní budovy, avšak může býti zřízeno bez jakékoliv ingerence stavebního úřadu v bezprostřední blízkosti jiné budovy na pozemku nezastavěném, aniž má soused se proti obtěžování, jež jistě z toho vznikne, možnost nějak brániti. (Nález z 25. října 1935, č. 18.927/35.)

Zanikne-li veřejná obchodní společnost, která provozovala určité živnostenské oprávnění, nepřechází právo živnost provozovati na toho, na koho byl závod živnostenský smlouvou nebo dědictvím převeden. — V daném případě provozovala veřejná obchodní společnost živnostenské oprávnění jednak v hlavním závodě, jednak v závodě vedlejším. Po smrti jednoho společníka žádal druhý společník o vydání živnostenského listu na svou osobu a oznámil zároveň, že vede závod jako jeho jediný majitel. Živnostenský list byl mu vydán, avšak později byl potrestán, ježto provozoval vedlejší závod, aniž učinil o tom úřadu oznámení podle § 40 živ. řádu. Nss. stížnost zamítl, při čemž zaujal stanovisko, že živnostenské oprávnění společnosti jejím zánikem zcela zaniklo a že společník ohlašoval vlastně novou živnost, při čemž však se o vedlejším závodě nezmínil. Toto hledisko je hodně přísné, neboť v oznámení, že závod společnosti bude společníkem veden jako jediným majitelem, je možno plným právem spatřovati nejen ohlášení živnosti pro hlavní závod, nýbrž i ozná-

mení provozování vedlejšího podniku, který byl součástí podniku zaniklé společnosti. (Nález z 25. října 1935, č. 18.986/35.)

Nedostatek projevu vůle v podání učiněném úřadu, aby o věci, jíž se podání týká, bylo rozhodnuto vyšší stolicí, není formálním nedostatkem opravného prostředku, neboť požadavek onoho projevu vůle je materiální náležitostí opravného prostředku. — Jde tu o důležitou otázku, kdy lze v podání spatřovati opravný prostředek, kteroužto otázku přítomný náález ovšem, nemaje k tomu ve stížnosti podnětu, v plné šíři neřešil. Výrok, ve větě reprodukováný, bude zajisté správný a vyhovuje také smyslu § 19 nař. č. 8/1928. Ovšem v konkrétních případech mohou vzniknouti pochybnosti o tom, zda projev vůle, aby o podání rozhodoval vyšší úřad, byl v podání obsažen. Pak sluší postupovati v duchu nař. 8/1928 tak, že je třeba podání vykládati ve prospěch strany, neboť vystupuje pak do popředí zásada správního řízení, že na každé věci je alespoň do jisté míry zúčastněn veřejný zájem. (Nález z 29. října 1935, číslo 18.963/35.)

Potrestá-li I. stolice obviněného pro dva správní přestupky a uloží mu jednotný trest, nemůže odvolací úřad, když obviněného od viny jednoho přestupku osvobodí, ponechati v platnosti též trest, uložený původně za přestupky dva. — Takovýto postup znamenal by podle názoru nss. vlastně zstřžení trestu, ježto trest, uložený za dva přestupky, byl by nyní uložen za přestupek jediný, což se však příčí předpisu § 5, odst. 1. min. nař. č. 31/1860 ř. z., který ustanovuje, že vyšší úřad nesmí trest vyslovený první stolicí zstřžiti. — K tomuto nálezu, s nímž nutno jen zcela souhlasiti, je možno ještě dodati, že stejně postupuje i nejv. spr. soud. Uzná-li totiž, že stěžovatel, odsouzený pro několik přestupků, byl neprávem pro jeden z nich odsouzen, ruší celé rozhodnutí, tedy i výrok o trestu, aniž uvažuje (správně) o tom, zda by trest mohl snad býti přiměřeným i pro zbývající přestupky. (Nález z 29. října 1935, č. 19.113/35.)

Předpis § 99 českého vodního zákona o útratách řízení byl zúplna nahrazen předpisy §§ 127 a 128 nař. č. 8/1928 a pozbyl proto tímto nařízením své platnosti. — V nálezu není tato zásada blíže odůvodněna, ježto jak § 99 čes. vod. zákona, tak i § 128 nař. č. 8/1928 se ve svých směrodatných ustanoveních neliší. Lze však naléztí důvod pro tento názor jednak v § 135 nař. č. 8/1928, že všechna ustanovení, obsažená v jiných předpisech, o předmětech, které jsou v tomto nařízení upraveny, pokud není výslovně stanovena výjimka, pozbývají platnosti. Takováto výjimka při útratách řízení stanovena není na rozdíl na př. od § 43 nař. č. 8/1928, kde je

výslovně řečeno, že ustanovení hlavy II. části I. nařízení mají jen subsidiární význam. (Srovnej však Hoetzel, Československé právo správní, str. 297, kde s výjimkou lhůty odvolací a počtu instancí se pokládá nař. č. 8/1928 vesměs jen za předpisy subsidiární povahy.) (Nález z 30. října 1935, č. 19.126/35.)

Z finanční judikatury nejv. spr. soudu.

(Dokoučení.)

V nálezu z 29. XI. 1934, č. 19828/33 dospívá soud k závěru, že potvrzení knihovního věřitele vydražiteli o uspokojení z nejvyššího podání nelze kvalifikovati jako kvitanci ve smyslu

saz. pol. 30/47 lit. a). V případě tom vydala knihovní věřitelka vydražitelce nemovitosti potvrzení o tom, že byla z výtěžku nejvyššího podání plně uspokojena. Ke stížnosti proti tomu, že potvrzení to bylo podrobena poplatku jako kvitance, vyslovuje soud:

Podle *saz. pol. 30/47 lit. a)* poplatkového zákona podléhá poplatku podle stupnice II. podle hodnoty přijatého předmětu stvrzenky, t. j. potvrzení oprávněných osob dlužníkům na důkaz, že závazek byl splněn anebo všeobecně o tom, že přijata byla ocenitelná věc, která přišla do vlastnictví příjemcova neb osoby, jejíž jménem se příjem potvrzuje. Musí tedy jíti o potvrzení osoby oprávněné vůči dlužníkovi na důkaz splnění jeho závazku.

Předpoklad ten podle názoru nejvyššího správního soudu zde splněn není, neboť předmětná písemnost byla vydána vydražitelce nemovitosti, na které vázla pohledávka M. W., které se písemnost týká, k průkazu toho, že M. W. byla ohledně svého nároku z výtěžku nejvyššího podání úplně uspokojena a nemá tedy z nejvyššího podání ničeho více požadovati.

Vydražitelka však nebyla nikdy dlužnicí v poměru k M. W. a stihly ji toliko povinnosti, vydražitelce v exekučním řádě uložené. Žalovaný úřad také nikterak netvrdí, že by vydražitelka uspokojení M. W. byla převzala jako osobní dluh.

Pak ovšem není závěr žalovaného úřadu, že poplatková povinnost stěžovatelova je založena tím, že písemnost jest pokládati za kvitanci podle *saz. pol. 30/47 lit. a)* *popl. zák.*, ježto jde o potvrzení oproti dlužníkovi, že dlužník splnil svůj závazek, ve shodě se zákonem.

Otázkou, kdy je splněna ohlašovací povinnost ze smlouvy, resp. jak dalece je strana povinna dodati úřadu vyměřovací základy, obírá se soud v nálezu z 12. XI. 1934, č. 21081/33, v němž jde především o výklad